

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Centraal Informatiepunt

Den Haag, 29 oktober 2003

Aan de leden en de plv. leden van de Vaste Commissie
voor Economische Zaken

OVERZICHT van stemmingen in de Tweede Kamer betreffende wetsvoorstel:

28851   Wijziging van de Telecommunicatiewet en enkele andere wetten in verband met de implementatie van een nieuw Europees geharmoniseerd regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten en de nieuwe dienstenrichtlijn van de Commissie van de Europese Gemeenschappen

De stemmingen over de amendementen en moties vonden plaats op 28 oktober 2003.

EINDSTEMMING WETSVOORSTEL: het wetsvoorstel is op 4 november 2003 met algemene stemmen aangenomen.

Voor de stemming over het wetsvoorstel zijn op 4 november 2003 de door de regering voorgestelde wijzigingen die gedrukt zijn onder stuknummer 51 zonder stemming aangenomen.

AANGENOMEN EN OVERGENOMEN AMENDEMENTEN

Artikel I, onderdeel Av, Artikel 11.7, eerste lid 15 (Van Dam)

Middels dit amendement wordt de bewijslast voor het verlenen van toestemming voor het ontvangen van elektronische berichten bij de verzender neergelegd.

Overgenomen door de regering

Amendementen zijn in de volgorde van stemming – op artikelnummer – weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties.

Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

Artikel I, onderdeel Av, Artikel 11.7, vierde lid

14 (Van Dam)

Gelet op de overlast die wordt veroorzaakt door de in artikel 11.7, vierde lid bedoelde vormen van ongevraagde communicatie (bijvoorbeeld telemarketing), dient het de abonnee zo eenvoudig mogelijk te worden gemaakt zich te verzetten tegen deze vorm van ongevraagde communicatie. Dat kan door hem bij elke overgebrachte communicatie de mogelijkheid aan te bieden om zich te verzetten tegen het verder gebruik van zijn elektronische contactgegevens.

Overgenomen door de regering

Artikel I, onderdeel B, Artikel 1.3

8→37 herdruk (Blok)

Over de doelen van de regulering mag, met name ook in het licht van de Europese harmonisatie geen onduidelijkheid bestaan. In het wetsvoorstel wordt slechts een gedeelte van de beleidsdoelstellingen uit de Kaderrichtlijn 2002/21/EG overgenomen. Onder meer het aanmoedigen van investeringen en het steunen van innovaties ontbreekt. Het is gewenst om wat betreft de reguleringsdoelen de tekst aan te vullen.

Aangenomen. Voor: D66, VVD, CDA, ChristenUnie, SGP en LPF

Artikel I, onderdeel B, Artikel 1.3

38→44 (Blok)

De verdere uitbreiding van beleidsbevoegdheden van het zelfstandig bestuursorgaan OPTA en de impact van de door OPTA op te leggen verplichtingen maken een voor derden (parlement, regering, consument, de rechter en marktpartijen) kenbaar en toetsbaar controlemiddel noodzakelijk. In verband daarmee dient de toezichthouder iedere ingreep die een merkbare invloed heeft op de markt te baseren op een uitgebreide kwalitatieve en kwantitatieve motivering die aantoont dat de ingreep inderdaad evenredig is en bijdraagt aan het behalen van de overheidsdoelstellingen. Dit sluit aan bij de Toegangsrichtlijn en bij de kaderrichtlijn, artikel 8. Hiermee wordt het overheidsbeleid, de rechtszekerheid voor marktpartijen en het consumentenbelang verhoogd zonder de bevoegdheid van de toezichthouder in te perken.

Door aanneming van dit amendement is niet gestemd over het amendement Van Dam op stuk nummer 23

Aangenomen. Voor: VVD, CDA en LPF

Artikel I onderdeel Ia

33→47 (Atsma)

Artikel 5, vierde lid, van Richtlijn 2002/19/EG schrijft voor dat de lidstaten er voor zorgen dat de nationale regelgevende instantie de bevoegdheid heeft «op eigen initiatief» dan wel, bij gebreke van overeenstemming tussen ondernemingen, indien één van betrokken partijen daarom vraagt in te grijpen ter waarborging van de doelstellingen van artikel 8, van Richtlijn 2002/21/EG, zulks overeenkomstig het bepaalde in de richtlijn en met inachtneming van de procedures van de artikelen 6, en 7, 20, en 21, van Richtlijn 2002/21/EG, niet alleen als het gaat om interconnectie maar ook waar het toegang betreft. Onder toegang wordt blijkens artikel 2, tweede volzin en onderdeel a) van Richtlijn 2002/19/EG mede verstaan het beschikbaar stellen van faciliteiten, zoals onder meer het bieden van toegang tot

netwerkkonderdelen en toegang tot materiële infrastructuur waaronder masten. Het is dus niet voldoende implementatie van artikel 5, vierde lid, van de toegangsrichtlijn alleen betrekking te laten hebben op interconnectie, zoals bedoeld in hoofdstuk 6 van de nieuwe Telecommunicatiewet, maar tevens op toegang tot masten en antennesystemen, zoals bedoeld in de artikelen 3.11 en 3.12 van die wet en op geschilbeslechting over deze toegang, zoals bedoeld in artikel 12 van de nieuwe Telecommunicatiewet.

Het begrip «nationale regelgevende instantie» in de richtlijn kan tot verwarring aanleiding geven, omdat naar Nederlands staatsrecht onder een «regelgevende instantie» een wetgever in materiële zin wordt verstaan, of, anders gezegd, een overheidsorgaan dat de bevoegdheid heeft eenieder verbindende en voor herhaalde toepassing vatbare voorschriften te geven. Wie de richtlijn in de andere originele talen beziet, moet vaststellen dat met «nationale regelgevende instantie» de uitvoeringsinstantie bedoeld is. Op grond van de thans vigerende Telecommunicatiewet is het College van de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit belast met de toepassing van artikel 3.11, van die wet op grond waarvan het college regels kan geven die betrekking hebben op medegebruik van antenneopstelpunten, antennes en antenne-systemen en op de tarieven voor medegebruik. Aan het ingrijpen van het college is verbonden dat partijen in onderhandelingen geen overeenstemming hebben kunnen bereiken of indien de rechthebbende op de infrastructuur weigert enige onderhandeling te voeren. Het college heeft dus de bevoegdheid om achteraf in te grijpen in een geschil tussen marktpartijen. Artikel 5, vierde lid, van de richtlijn verlangt evenwel ook dat een uitvoeringsinstantie «op eigen initiatief» moet kunnen ingrijpen zonder dat sprake is van een conflict tussen marktpartijen. De huidige Telecommunicatiewet noch het ontwerp voorzien in een dergelijke mogelijkheid. Deze wijziging strekt derhalve ter uitvoering van en voldoening aan verplichting van communautair recht. Het ligt dan ook voor de hand het college eveneens aan te wijzen als de uitvoeringsinstantie die belast is met de uitvoering van het implementatievoorschrift gegeven op grond van artikel 5, vierde lid, van de richtlijn als het gaat om de toegang tot de materiële infrastructuur waarop artikel 3.11, van de Telecommunicatiewet betrekking heeft. Op zich zou in de nieuwe bepaling de tekst van artikel 8, van Richtlijn 2002/21/EG kunnen worden overgenomen. Wij hebben er voor gekozen dat niet te doen en te volstaan met een verwijzing naar de tekst. Erkend moet worden dat het gewenst kan zijn dat de Minister van Economische Zaken voorschriften geeft die het college bij gebruikmaking van zijn bevoegdheid heeft te respecteren. Om die reden is in het voorstel aan de regeling toegevoegd dat de Minister de bevoegdheid heeft bij ministeriële regeling voorschriften te stellen die het college in acht heeft te nemen. De artikelen 6, en 7, van Richtlijn 2002/21/EG geven voorschriften die betrekking hebben op de totstandkoming van een maatregel die OPTA op eigen initiatief neemt. Naar ons oordeel wordt aan die voorschriften voldaan door op de totstandkoming van de maatregel en het besluit van OPTA al dan niet een maatregel te nemen, de Algemene wet bestuursrecht van toepassing te verklaren. Aldus is gewaarborgd dat de totstandkoming van een maatregel plaatsvindt met inachtneming van voorschriften die de betrokkenheid van de partij tot wie de maatregel is gericht, waarborgen. Zo wordt ook bereikt dat adequate rechtsbescherming bestaat.

Aangenomen. Voor: GroenLinks, D66, VVD, CDA, ChristenUnie, SGP en LPF

Artikel I onderdelen Q en Ua

19→41 (Blok)

Helder dient te zijn dat de gedoogplicht van artikel 5.1 Telecommunicatiewet zich mede uitstrekt tot niet gevulde mantelbuizen. Met mantelbuizen worden (HDPE-) buizen bedoeld die door aanbieders van elektronische communicatienetwerken worden gelegd waarin

koperdraden, coax- of glasvezel (fiber) kunnen worden aangebracht ten behoeve van het aanbieden van elektronische communicatiediensten. Voorzover lege mantelbuizen niet kunnen worden beschouwd als kabels in de zin van artikel 1.1, onderdeel z, dient zeker te worden gesteld dat ook daarvoor en op gelijke wijze de gedoogplicht geldt. De voorgestelde wijziging is in lijn met de handhaving van de precariovrijstelling voor openbare elektronische communicatienetwerken en de bevordering van de daadwerkelijke concurrentie bij het leveren van elektronische communicatienetwerken, elektronische communicatiediensten, of bijbehorende faciliteiten als bedoeld in artikel 8, tweede lid van richtlijn 2002/21 EG (Kaderrichtlijn).

Aangenomen. Voor: SP, PvdA, VVD, CDA en LPF

Artikel I, onderdeel Ua

29→45 (Atsma)

Door dit amendement wordt bevorderd dat eigenaren en beheerders van openbare gronden de bedoelde voorzieningen en het onderhoud op efficiënte wijze marktconform verrichten of laten verrichten, zodat de kosten ervan worden geminimaliseerd. Hierdoor wordt gewaarborgd dat de kosten voor de aanleg en instandhouding van infrastructuur zo laag mogelijk worden gehouden en worden tevens efficiënte investeringen op het gebied van infrastructuur als bedoeld in artikel 8 sub 2 sub c van Richtlijn 2002/21/EG (Kaderrichtlijn) aangemoedigd. Bij uitbestede werkzaamheden zal in ieder geval sprake zijn van marktconforme kosten.

Aangenomen. Voor: D66, VVD, CDA, ChristenUnie, SGP en LPF

Artikel I onderdeel Y

10→39 (Blok)

Prijsregulering is de meest ingrijpende vorm van regulering van de markt. Het dient dan ook alleen te worden ingezet als dat passend is, wat in de toevoeging wordt geconcretiseerd. De toevoeging volgt uit artikel 13 lid 1 van de Toegangsrichtlijn. Voor het opleggen van prijsreguleringverplichtingen aan marktpartijen is het niet voldoende om aanmerkelijke marktmacht te constateren, maar dient het college tevens vast te stellen dat de exploitant in staat is daadwerkelijk buitensporig hoge prijzen te hanteren of aan andere ondernemingen prijzen in rekening te brengen die de marges van die ondernemingen kunnen uithollen waardoor zij geen reële mogelijkheid hebben een machtspositie te verwerven en dat in beide gevallen de eindgebruikers daarvan de dupe zijn. Dit zijn essentiële vereisten uit de Richtlijn die niet mogen ontbreken.

Aangenomen. Voor: VVD, ChristenUnie, SGP, CDA en LPF

Artikel I, onderdeel Av

40→49 (Blok)

Het is toegestaan om klanten te benaderen op hun e-mail adres met commerciële communicatie. In het eerste lid van dit artikel wordt gesproken over commerciële ideële of charitatieve doeleinden. Immers ook voor ideële of charitatieve organisaties is het van belang om via elektronische berichten contact te onderhouden met hun leden en/of donateurs. Voorgesteld wordt om dit aanvullend op te nemen in tweede lid. De regulering in lid 5 vloeit rechtstreeks voort uit de wet bescherming persoonsgegevens, het is overbodig om deze bepaling dan hier te herhalen en deze verplichting nogmaals op te leggen.

Aangenomen. Tegen: GroenLinks

Artikel I, onderdeel Ay

25→43 (Atsma)

Het te schrappen artikellid verplicht degene die last ondervindt van plaagtelefoontjes om de aard en de ernst van de hinder te onderbouwen. Dit werpt voor de burger, die vermoedelijk geen raad weet met deze verplichting, een onnodige drempel op om gebruik te maken van zijn recht om met rust gelaten te worden. Daarnaast is het twijfelachtig of de dienstverlener iets kan met de toelichting van de geplaagde. In de huidige situatie start KPN een onderzoek nadat een klant drie maal een door de klant als hinderlijk ervaren bericht heeft ontvangen. Zo zou het moeten blijven.

Aangenomen met algemene stemmen

Artikel I, onderdeel Bla,

26→36 (Van Dam)

In het wetsvoorstel wordt voor een groot aantal besluiten van het college voorgesteld geen bezwaar en slechts beroep in één instantie (bij het College van Beroep voor het Bedrijfsleven) toe te staan. Dit geldt echter niet voor besluiten die worden genomen in het kader van toezicht op de naleving van de wet en van door het college genomen besluiten.

Hierdoor kan een marktpartij bij het CBB een enkelvoudige beroepsprocedure aanspannen tegen een besluit, waarna tegen handhaving van dit besluit niet alleen bezwaar openstaat, maar ook beroep in twee instanties bij de rechtbank. Dit lijkt inconsistent en hiermee dreigt de winst van kortere doorlooptijden van procedures verloren te gaan. Dit amendement beoogt ook voor handhavingsmaatregelen beroep in één instantie bij het CBB in de wet op te nemen. Overigens zijn hiervan punitieve sancties (onder andere bestuurlijke boetes) uitgesloten, op basis van verdragsrechtelijke bepalingen. Daarvoor dient beroep in twee instanties open te staan.

Aangenomen met algemene stemmen

VERWORPEN, INGETROKKEN EN/OF VERVALLEN AMENDEMENTEN

Artikel 11.5

24 (Atsma)

De huidige wetstekst maakt niet onomwonden duidelijk dat verkeersgegevens voor het opsporen van fraude mogen worden gebruikt. Het is met het oog op de duidelijkheid wenselijk deze gebruiksmogelijkheid van verkeersgegevens expliciet in de wet vast te leggen. In het wetsvoorstel met betrekking tot de implementatie van de e-commerce-richtlijn is ten aanzien van het opsporen van fraude met elektronische handtekeningen gekozen voor een vergelijkbare aanpak.

Ingetrokken

Artikel I onderdeel Ta

20→30 (Blok)

Het is wenselijk dat wettelijk wordt vastgelegd dat kabels roerende zaken zijn. Artikel 5.6 Telecommunicatiewet omvat reeds een doorbreking van het beginsel van verticale natrekking

om te voorkomen dat kabels en netwerkaansluitpunten eigendom worden van de eigenaar van de grond. De bepaling van het eigendomsrecht staat echter los van de aard van kabels en hieruit volgt dan ook niet dat kabels en netwerkaansluitpunten onroerend zijn. Bij uitspraak van 6 juni heeft de Hoge Raad bepaald dat telecommunicatie-infrastructuur, bestaande uit het kabelnet gelegen in de grond en de bijbehorende ontvangstations, versterkers en verdeelkasten, dienen te worden beschouwd als onroerende zaak, waarbij de Hoge Raad heeft aangeknoopt bij de in artikel 3:3 BW vereiste criteria van duurzame vereniging met de grond. Deze wijziging ten opzichte van de al sinds het begin van de vorige eeuw de bestaande situatie dat kabels in het algemeen worden beschouwd als roerende zaken, is gelet op de daarop gebaseerde handelspraktijk, onwenselijk. Indien kabels als onroerende zaken worden beschouwd, wordt daardoor de dynamiek van de markt ernstig belemmerd, aangezien de overdracht en financiering van kabels onevenredig wordt bemoeilijkt. Financiering kan dan uitsluitend onder hypothecaire zekerheid plaatsvinden. In het kader van hypothecaire zekerheid is «specialiteit» een vereiste waarin de praktijk niet kan worden voldaan, aangezien zeer moeilijk is aan te geven welke kabel(s) in een geul met meerdere kabels met hypotheek zal worden belast. Met de wijziging wordt beoogd te voorkomen dat de financiële en administratieve lasten voor het bedrijfsleven sterk toenemen als gevolg van de uitspraak van de Hoge Raad. Hetgeen ook in lijn is met artikel 8 eerste lid en derde lid onder a van richtlijn 2002/21/EG (Kaderrichtlijn) dat aangeeft dat belemmeringen voor de aanleg, beheer en exploitatie van elektronische communicatienetwerken, -diensten en bijbehorende faciliteiten moeten worden weggenomen.

Ingetrokken

Artikel VII, punt 4

16 (Van Dam)

In het huidige wetsvoorstel is slechts overtreding van artikel 11.7, derde lid, strafbaar gesteld. Echter, overtreding van de overige leden zou eveneens strafbaar moeten zijn. Het gehele artikel 11.7 dient daarom onder de wet op de economische delicten te vallen. Daarmee zijn overtreders van het opt-in en opt-out regime voor ongewenste elektronische berichten (eerste en tweede lid) strafbaar, ook indien zij hun berichten vanuit het buitenland verzenden. Hetzelfde geldt voor overtreders van het vierde en vijfde lid.

Ingetrokken

Artikel I, onderdeel Sa

28 (Atsma)

Met het oog op het bevorderen van het medegebruik van reeds bestaande voorzieningen bevat artikel 5.10 Tw de verplichting voor aanbieders van elektronische communicatienetwerken om over en weer te voldoen aan redelijke verzoeken tot het medegebruik van voorzieningen terzake van aanleg en instandhouding van kabels. Conform artikel 12 van richtlijn 2002/21/EG (Kaderrichtlijn) dient gedeeld gebruik van voorzieningen of het eigendom ervan te worden aangemoedigd. Evenwel dient voorkomen te worden dat een gemeente in het kader van de coördinatie het gebruik van bestaande voorzieningen kan verplicht kan stellen, aangezien dit verder gaat dan door de betrokken Richtlijn wordt voorgestaan en een belemmering oplevert van efficiënte investeringen in infrastructuur als bedoeld in artikel 8 lid 2 sub d van de Richtlijn. Bovendien is de mogelijkheid om een dergelijke verplichting op te leggen onwenselijk, aangezien hierdoor afbreuk wordt gedaan aan de ondernemingsvrijheid van de aanbieders en dit ongewenste gevolgen kan hebben voor de leverzekerheid van

diensten. Indien de aanbieders kunnen worden verplicht op een locatie gebruik te maken van een gezamenlijke voorziening, levert dit in het geval van calamiteiten een onevenredige kans op het geheel uitvallen van communicatiediensten op, hetgeen in het kader van de bevorderen van de continuïteit van dienstverlening en het daaraan verbonden openbaar belang onwenselijk is. Artikel 12 van Richtlijn 2002/20/EG (Machtigingsrichtlijn) bepaalt dat administratieve bijdragen die worden opgelegd aan ondernemingen die diensten aanbieden uitsluitend dienen ter dekking van de administratiekosten die voortvloeien uit het beheer, de controle en het toezicht op de gebruiksrechten. De te vragen bijdragen dienen uitsluitend betrekking te hebben op redelijkerwijs noodzakelijke en daadwerkelijk verrichte inspanningen in het kader van de coördinatie. Met de toevoeging van het zesde lid sub c aan artikel 5.2 Tw wordt beoogd dit artikel uit de richtlijn te implementeren.

Ingetrokken

Artikel I, onderdeel B, Artikel 1.3

23 (Van Dam)

Het wetsvoorstel verruimt de bevoegdheden van de toezichthouder (OPTA). Het college is reeds verplicht haar besluiten te motiveren. De ruimere bevoegdheden vragen om nadere voorwaarden aan de motivering van besluiten. Dit amendement beoogt te regelen dat OPTA in die verplichte motivering van haar besluiten in ieder geval ingaat op de voorzienbare, relevante gevolgen voor consumenten en aanbieders.

Vervallen. Door aanneming van amendement nr. 44 is er niet gestemd over dit amendement

Artikel I, onderdeel B, Artikel 1.3

32 (Gerkens)

Dit amendement bewerkstelligt dat de minister en de volksvertegenwoordiging invloed kunnen uitoefenen op beslissingen van de OPTA indien deze afwijken van de letter en de geest van de bepalingen van artikel 8 van de kaderrichtlijn. Op deze wijze blijft de politiek verantwoordelijk voor en aanspreekbaar op de waarborging van de maatschappelijke belangen.

Verworpen. Voor: SP en GroenLinks

Artikel I, onderdeel Z, Artikel 7.8

27 (Van Dam)

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld inzake consumentenbescherming, die onder meer betrekking kunnen hebben op het bekendmaken van informatie over de geldende tarieven. Deze informatie is pas werkelijk van waarde voor de consument als daarbij ook informatie bekend moet worden gemaakt over de kwaliteit van de daarvoor geleverde diensten. Het doel van deze maatregel is immers het vergroten van de transparantie van de markt, zodat consumenten aanbieders met elkaar kunnen vergelijken. Consumenten moeten niet slechts op prijs kunnen vergelijken, maar ook op de prijskwaliteitverhouding.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, PvdA, D66, ChristenUnie en SGP

Artikel I onderdeel Av

18→42 I (Van Dam)

Het eerste deel van dit amendement breidt de bepalingen van 11.7 uit tot alle gebruikers (zijnde natuurlijke personen) van elektronische communicatiediensten. Daarmee gelden de bepalingen ook voor communicatie naar personen op hun werkplek of andere gebruikers, niet zijnde abonnees.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, PvdA en D66

Invoegen nieuw onderdeel Ava

18→42 II (Van Dam)

Het tweede deel van dit amendement bepaalt dat de term abonnee(s) in 11.7 niet langer beperkt is tot natuurlijke personen, waardoor de bepalingen dus ook geldig zijn voor het overbrengen van communicatie aan abonnees zijnde rechtspersonen.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, PvdA, D66 en LPF

Artikel I, onderdeel Az

31→46 (Gerkens)

Dit amendement strekt ertoe het niet vernietigen dan wel anonimiseren van dataverkeergegevens duidelijk bij wet te regelen.

Omdat de verlengde opslag van dataverkeergegeven een inbreuk op de Nederlandse en Europese privacyregelgeving is, moet de beperking zoals bedoeld in artikel 11.13, eerste lid duidelijk omschreven worden. Deze eis is onder andere neergelegd in artikel 8 van het EVRM.

De vrijwillige samenwerking ten behoeve van de opsporing is overbodig, omdat de bevoegdheid tot het vorderen van gegevens al bestaat krachtens de wet Vordering Telecommunicatiegegevens. Bovendien plaatst de voorgestelde regeling telecom providers in de moeilijke positie dat zij beschermde gegevens over hun consumenten moeten prijsgeven zonder dat daar een duidelijke regeling voor bestaat. De consument verliest met de regeling rechtszekerheid omdat het onduidelijk is onder welke voorwaarden en op welke wijze zijn vertrouwelijke gegevens worden opgeslagen en verwerkt.

Verworpen. Voor: SP en GroenLinks

MOTIES

---

34 (Van Dam) over een database met EMEI-nummers

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, PvdA, D66, ChristenUnie en SGP

35 (Atsma en Blok) over beleidsregels binnen het kader van de Wet OPTA

Aangenomen met algemene stemmen